

[Aksel Larsen.]

tæret, at den ikke har råd til offentligt byggeri. Det er imidlertid ikke så forfærdelig længe siden, at en eller anden repræsentant for militærets bygningstjeneste sammenkaldte den del af pressen, han kunne lide, og brovtende forkyndte, at nu havde man i de sidste 2—3 år færdiggjort 3 militære bygninger om dagen, tror jeg det var, og brugt ganske fantastiske summer til dette militærbyggeri. Dette er mig bekendt også offentligt byggeri, og agter man at fortsætte med det, så vil jeg ikke have noget imod, at man også fastslår, at en procentdel af udgifterne hertil skal hen sættes til kunstneriske formål. Derfor mener jeg ikke, at man ubetinget behøver at udsmykke ammunitionslagre og hangarer, og hvad ved jeg, med kunst, men så blev der et større kunstfond til rådighed til udsmykning af samfundets nyttige bygningssværker.

Jeg synes altså, at det, der står i bemærkningerne her, og hvormed man tilsigter at afvise kunstnernes forslag og begrunde den faste årlige bevilling, ikke er så vellykket, og da man øjensynlig har været i bekneb for andre og bedre argumenter, synes jeg, det må bevirke, at tinget nu overvejer, om man ikke alligevel skal betræde den af kunstnerne foreslåede vej på dette område.

Må jeg samtidig sige, selvom jeg senere vil udtale mig specielt om den foreslåede forhøjelse af auktionsafgiften, at det ikke forekommer mig heldigt, at man på den måde vil knytte Statens kunstfond til en bestemt skat, og at det samtidig ikke ser godt ud, at den skat, man påtænker at knytte kunstfondet sammen med, i hvert fald for tiden indbringer betydeligt mere, end man vil bruge om året til det gode formål. Det kan ikke andet end bevirke, at man får en mistanke om, at her er en anledning, der skal bruges, ligesom tips-tjenesten i sin tid, da man sagde, at den skulle være til gavn for idrætten, og så var det staten, der påtog sig til egen fordel at malke koen for de fleste penge og ekstra skumme fløden.

Jeg skal lade det være nok med disse bemærkninger. Jeg vil sige, at vi har stor sympati for det lovforslag, der er fremsat, at vi også kan gå ind for forslaget, selvom

det ikke bliver udvidet og bevillingen ikke bliver større, idet vi dog ønsker, at man vil overveje at gøre bevillingen større. Vi stiller os sådan til det, fordi det i hvert fald er en begyndelse, omend en beskednen, og så er der vel håb om, at man kan komme videre frem senere.

Alfred Jørgensen: Jeg er enig med den højtærede undervisningsminister, når han i sin fremsættelsestale beklager, at samfundsudviklingen har ført med sig, at de private mæcener er ved at rykke i baggrunden. Der er grund til at beklage denne udvikling, men der er ingen grund til at undre sig over den. Det er en konsekvens af det stadig voksende skattetryk. Derimod er jeg ikke enig med den højtærede minister i hans beklagelse af, at de offentlige institutioner, som demokratiet har skabt, endnu ikke er rykket frem i tilstrækkelig grad som aftagere og beskyttere af kunst. Jeg går ud fra, at de „offentlige institutioner, som demokratiet har skabt“, væsentlig er en poetisk omskrivning af staten. Det hedder nemlig i de bemærkninger, der ledsager lovforslaget:

„Denne helt nye indstilling overfor kunsten fra det offentlige og især fra statens side, som også nærværende lovforslag giver udtryk for, vil utvivlsomt få en betydningsfuld indflydelse på kunstens udvikling fremover.“

Det er altså en ny indstilling fra statens side overfor kunsten. Så er spørgsmålet, om det er den rigtige indstilling, om det er en sund indstilling, sund for kunsten selv, og om den betydningsfulde indflydelse vil virke i opadgående eller nedadgående retning.

Kan staten i det hele taget skabe kunstnere og fremme kunsten? Ja, den kan naturligvis få flere mennesker til at sysle med kunst, kan muligvis fremelske små kunstnere, der i konkurrencen med de virkelige kunstnere forringer chancen for disse, hvorved kunsten som helhed udvandes i stedet for at højnes. Fra gammel tid taler man som bekendt om de syv frie kunster. Skal disse kunster bindes og gøres afhængige af staten, eller kan der gives nogen garanti for, at statsstøtte ikke også betyder statskontrol? De eksempler, vi kender fra lande, hvor kulturlivet i statens interesse er eller var underkastet kontrol og ensretning, er i alt fald ikke opmuntrende. Hvilket ansvar vil